

op til, at eleverne skal inddrages før, under og efter undervisningsforløbet.

På den måde er der et klart modsætningsforhold mellem folkeskolelovens formålsparagraf og det indhold og den struktur, som folkeskolen stadig har de fleste steder.

Konsekvenserne er også klare. Ingen kan nægte, at mange elever har meget lidt engagement i folkeskolen, og at engagementet nøje hænger sammen med folkeskolens indfrielse af elevernes forudsætninger, forventninger og interesser. Man kan altså konkludere, at det manglende engagement i stor udstrækning hænger sammen med de manglende muligheder for medbestemmelse og indflydelse.

Skoletræthed, manglende motivation, uro, mobning og hærværk er blandt symptomerne på dette.

Reelt demokrati i folkeskolen

Grundlæggende for opfyldelsen af folkeskolens demokratimålsætning vil være at få skabt en demokratisk helhed i folkeskolens struktur og indhold, det vil sige, at folkeskolens indhold og struktur på alle niveauer intensivt skal tage højde for brugernes, det vil sige elevernes, men også forældres og læreres konkrete indflydelse på skolens dagligdag.

Skal dette realiseres, kræver det en indsats på i hvert fald tre hovedområder, som danner udgangspunkt for dette beslutningsforslag:

- A. Den nuværende struktur i folkeskolen demokratiseres, således at folkeskolen får en struktur, som går videre end til, at det er skoleinspektøren og skolenævnet, som træffer beslutninger om skolens dagligdag. Gennem oprettelse af klasseråd, fællesmøder og fællesudvalg på den enkelte skole sikres det, at elever, lærere, forældre og inspektøren i højere grad træffer fælles beslutninger om dagligdagen i skolen.
- B. Der skal skabes mulighed, præcedens og rammer for en demokratisk undervisningsform, som udnytter det optimale i folkeskolelovgivningen i forhold til at opfylde folkeskolens demokratimålsætning i den konkrete undervisning. Det vil sige at inddrage eleverne mest muligt i planlægningen og arbejdet med undervisningen og i øvrigt indrette denne, så den tager udgangspunkt i demokratiet og de handlemuligheder, som demokratiet angiver i det omgivende samfund.
- C. Der skal skabes langt bedre vilkår for elevernes formelle indflydelsesmuligheder gennem bedre vilkår for elevråd og fælleselevråd.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Til punkt 1

Bekendtgørelsen udarbejdes med følgende tre grundlæggende afsnit:

a. De formelle forpligtelser

- afholdelse af fællesmøder, hvor alle på skolen mødes til fælles orientering og drøftelser.
Muligheder for:
 - forbedring af elevrådets vilkår på skolen,
 - årsplanlagt undervisning, som sikrer sammenhængende forløb i undervisningen,
 - styrkelse af praktikken og samfundskontakten i undervisningen, således at undervisningen kommer til at hænge sammen med den konkrete virkelighed,
 - etablering af et fælles system, som sikrer stærk gensidig tillid lærere, elever og forældre imellem,
 - oprettelse af fagkartoteker, det vil sige elevudarbejdede evalueringsrapporter af undervisningsmaterialer, som kan bruges af eleverne på skolen.

b. Skolen, undervisning og demokrati

Afsnittet skal omhandle demokratiske undervisningsformer. Det vil sige undervisningsformer, hvor eleverne i høj grad selv tilrettelægger arbejdet i samarbejde med læreren ud fra egne forudsætninger og interesser. Det vil sige, at eleverne selv problemformulerer, analyserer og problemløser.

c. Skolen, hjemmet og eleverne

Afsnittet skal omhandle styrkelsen af skole/hjem-samarbejdet bl.a. gennem oprettelse af klasseråd, hvor forældre, elever og lærere i fællesskab evaluerer klassens arbejde.

Til punkt 2

Undervisningsvejledningen udarbejdes til bekendtgørelsens litra b og bør have følgende indhold:

- Demokrati som beslutningsform.
- Demokrati som undervisningsform.
- Undervisningen – en del af skolens demokratiske struktur.
- Undervisning og deltagerstyring.
- Eleverfaringer, problemorientering og undervisning.
- Skolen i det omgivende samfund.
- Skolen, elever og forældre.